

Biraz Hint Biraz İsviçreli Biraz Fransız Bir Osmanlı Hanım Sultanı Ata

– Sami Biber · 24 Şubat 2019

BİRAZ HİNT, BİRAZ İSVİÇRELİ, BİRAZ FRANSIZ BİR OSMANLI HANIM SULTANI - ATATÜRK, MİLLİ MÜCADELE VE CUMHURİYET - 2. BÖLÜM -

Masanın üzerindeki altı şişe Roederer-roze marka şampanyaya baktı. Beyrut'taki hayatlarında zaman zaman açıklıktan nefesleri kokmuş ama yine de ekmeğe para bulamadıkları o günlerde bile şampanyaya para bulabilmişlerdi. Artık sultanlık ve saltanat diye bir şey de kalmadığından annesiyle eski sizli bizli muhabbet kalkmış, birlikte kadeh tokuşturmalı günler gelmişti onun yerine. Kısacası dışarıda ya da bir davette yine sultandılar ama kendi evlerinde Viktor Hügo'nun sefilleri onların yanında burjuva kalırdı.

"Anlaşılan tek başına kutlayacağım Kemal'in ölümünü" Diye düşünüyordu zira hizmetçi ve uşaklarıyla davet ettiklerinden hiç birisi gelmemişti.

" Şerefe Kemal! Her şeye rağmen büyük adamdın." Diyerek kadehi dudaklarına götürmek üzereydi ki kayınbiraderi Raşit Han göründü kapıda. Lakin o dahi -maksadının ne olduğunu bilemediği- davete katılamayacağını, Mustafa Kemal için kılınacak cenaze namazına ve yapılacak törene katılacağını, bunu söylemek için yengesinin yanına geldiğini söyledi.

Raşit Han da gitmişti. Selma, hıçkırıklar içinde bir kadeh şampanya daha içtikten sonra kadehi öfkeyle yere fırlattı.

-Of Kemal offff! Böyle olmalıydı. Şimdi şu bir kadeh şampanyayı seninle birlikte Pera Palas'ta içmek için neler vermezdim. Niçin böyle oldu ki? Neden? Neden? Nedenennnn?

Birden annesi Hatice geldi gözlerinin önüne. O zavallı da aynen kendisi gibi istemediği bir evlilik yapmıştı. Yüzünü hiç görmese de sebepsizce nefret ettiği Vasfi Efendi denen bir sümsükle, amcalarının en korkuncu Hamit'in (II. Abdülhamit) zoruyla evlendirilmişti. Annesi Hatice, Hamit amcasından ölünceye kadar hep nefret etmiş, dolayısıyla Selma Sultan da hiç sevmemişti o kambur herifi.

Düşündü biraz. İyi de hem bu kadar nefret edip hem de o öldüğünde tüm hanedan mensuplarına " Bundan sonraki hayatlarınızda örnek alacağınız tek şahsiyet varsa o da amcam Abdülhamit'tir" Demek de ne oluyordu? Yani halk arasında sık sık söylenen " Osmanlının işine şeytanın bile akli ermez" sözü boşuna değildi herhalde. Hem Abdülhamit'ten nefret etmek hem

de gelecek için örnek alınacak tek kişinin o olduğunu söylemek ancak bir Osmanlının anlayabileceği (Ya da onların bile anlayamayacağı) bir şeydi. Abdülhamit Amcasını hatırlaması elbette mümkün değildi ama annesi Hatice Sultan ondan hem nefret eder hem de " O bizim hanedan içinde yolundan gidilecek tek insandır." derdi.

Tekrar yatağına döndü ama uyuması imkansızdı bu saatten sonra... Zaten doğduğu günden bu yana neredeyse hiç uyumamıştı. Mutlaka ya bir haber ya da top sesleri onu sürekli uykusundan uyandırmıştı.

Sıkı sıkı gözlerini kapatsa da bin bir türlü hatıra bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçiyordu.

Büyüklerinden sık sık duyduğu "Cülus Töreni" denilen şeyi ilk kez canlı canlı bizzat yaşayacak olmanın heyecanı minik Selma'nın kalbini kelebek misali pır pır ettiriyordu. Gerçi bir sakarlık yapmasın diye bunun provasını defalarca yaptırmışlardı ama yine de korkuyordu. Ya bir aksilik olursa?

Takvimler 3 Temmuz 1918 i gösterdiğinde Osmanlının otuz beşinci padişahı Sultan Reşat Hakkın rahmetine kavuşmuştu. Selma'nın bu dünyada sevdiği ender insanlardan biri yani... O kadar saf, o kadar temiz, o kadar kibar ve zarif ve bir o kadar da samimi dindar bir insandı ki... Ama ne yazık ki Enver, Talat ve Cemal Paşaların ve onların başında olduğu İttihat ve Terakki Fırkasının elinde oyuncak olmuştu. Öyle ki canı ciğeri kızı Münire'nin Kocasını Salih Paşa'yı bile bu canavar ruhlu insanların elinden kurtaramamış, zavallı Salih Paşa'nın hem de İttihat ve Terakki Fırkasına karşı olmak gibi dünya hukuk tarihinde eş benzeri olmayan bir suçlamayla suçlanmasını, akabinde zavallının idam emrini göz yaşları içinde bizzat kendi elleriyle imzalamıştı. Ne kızı Münire'nin ayağına kapanıp " Baba ! Ne olur kıymayın Salih'ime" diye yalvarmaları ne de kendisinin Enver Paşa'ya bizzat " Hiç olmazsa sürgüne gönderelim, idam çok ağır" Diye yalvarmaları kâr etmemişti. Dahası 65 Yaşında tahta oturduğunda Ayan Meclisi üyesi Ferik Sami Paşa ona " Bundan sonra Reşat adını değil sadece Mehmet adını kullanacaksın!" Dediğinde boyun büküp " Tamam " demişti. Yani kendi adını bile tam olarak kullanamayan bir padişahı. Yaşadıklarına kalbi daha fazla dayanamamıştı.

Sultan Reşat, Eyüp Sultan semtinde daha önceden hazırlattığı türbesinde defnedildi. Padişah vekili sıfatıyla Enver Paşa öylesine bir tören tertip ettirmişti ki hiç bir şeyden haberleri olmayan zavallı halk, saray damadı Enver Paşa'nın merhum padişaha olan sevgisi(!) ve vefasına(!) parmak ısırması " Rabbim herkese böyle hayırlı damatlar nasip eylesin " Diye dua etmelerine sebep olmuştu. Saraylılar ise böyle bir savaş zamanında üstelik de aslında hiç umursamadığı, hep küçük gördüğü bir padişah için bu kadar para harcayıp böylesine bir tören tertip etmesine tepki

göstermişlerdi ama Enver Paşa'ya direkt bu tepkilerini iletme sıkardı biraz. Adam, asker cephede yiyeceksizlikten bir tas şekeriz üzüml hoşafına talim ederken bile kendi konağında eşi Naciye ile birlikte gayet gösterişli davetler tertip etmekten geri durmuyordu.

Selma Sultan, VI. Mehmet Vahdettin olarak Osmanlı tahtına oturan annesinin amcasının elini öptükten sonra geleneklere tamamen aykırı olarak onun suratına baktı. Hanedandan olsa bile hiç kimse bir padişahın suratına uzun uzun bakamazdı. "Aman Allah'ım !" Bu da ağabeyisi Hamit gibi kambur duruyordu. Hamit amca hiç olmazsa otuz üç senelik bir padişahlık ve yaşadığı onca sıkıntı yüzünden kamburlaşmıştı, peki bu? Bu şimdiye kadar en küçük bir sıkıntı bile yaşamadığı halde daha tahta oturduğu gün çökmüştü. Derdi neydi acaba?

Tüm saray halkı yeni padişahın elini öptüler. Normalde padişahın çok keyifli olması gerekirdi ama tam tersine neredeyse dokunsalar ağlayacak durumdaydı.

Adet olduğu üzere saray erkanı el öpme merasiminden sonra üç kez " Mağrur olma padişahım ! Senden büyük Allah vardır." Dediği anda adeta gök yüzünü yırtan bir patlama duyuldu. İngiliz Savaş uçakları sarayın oldukça yakınına bir iki bomba atmışlardı. Bu tabii ki yeni padişahı kutlamak için atılan bombalar değildi. Ona " Sen sadece yumurta üzerine oturmuş bir tavuksun ama yumurta bizim. Bunu asla unutma !" Demek istiyorlardı.

Padişah Vahdettin " Beni niye tebrik ediyorsunuz ki? Üzerinde oturduğum bu taht dikenli bir tahttır" Diyebildi. Selma ise minicik aklıyla " Mağrur olma padişahım senden büyük Allah var. Allah'tan büyük de İngilizler herhalde." Diye düşünüyordu.

Devam edecek...

RESİMLER

1- Sultan V. Mehmet Reşat, Sirkeci Garında Alman İmparatoru II. Wilhelm'i karşılıyor. Bu, Osmanlı Tarihinde bir ilktir. İlk kez bir padişah, sarayından çıkarak ülkesine gelen bir yabancı hükümdarın ayağına gitmiştir. (Tabii ki Enver paşa'nın zoruylandır bu davranış)

2- Sultan VI. Mehmet Vahdettin'in Cülus töreni

3- Enver Paşa ve eşi Naciye Sultan

4- Talat Paşa

5- Cemal Paşa